

Monumentnummer*: 522345

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 24 december 2001
Kadaster deel/nr 82974/169

Woonplaats* Dordrecht
Gemeente* Dordrecht
Provincie* Zuid-Holland

Locatiennaam Dordrecht
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* Dordrecht
Sectie* F
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 1941

Omschrijving**

Inleiding

Voormalig WOONHUIS 'Huis Cronenburch' met museum uit 1906 in rijk geornamenteerde Overgangsstijl naar ontwerp van architect B. van Bilderbeek. Opdrachtgever was diens neef notaris mr. W.H. van Bilderbeek die het huis tevens bestemde voor het tentoonstellen van zijn moderne schilderijen- en ceramiekcollectie (thans in het Dordts Museum). Van 1919 tot 1951 was het pand in gebruik als Rijksmuseum Van Bilderbeek-Lamaison, daarna fungeerde het als kantongerecht. Het hoekperceel is afgezet met een ijzeren HEKWERK. De achtertuin hangt gedeeltelijk over de Wijnhaven en heeft een gemetselde TUINMUUR aan de Nieuwbrugzijde met een ijzeren poortje.

NB In 1954 werd het pand aan de achterkant op de verdieping uitgebreid waarbij de keuken van een extra etage werd voorzien.

Omschrijving

Het hoekpand heeft een rechthoekige plattegrond en is boven een granieten onderbouw opgetrokken in baksteen. Het pand is deels onderkelderd, heeft twee bouwlagen en een kaplaag onder met leien (Maasdekking) gedekte zadeldaken. De voorgevel en rechter zijgevel hebben een topgevel met steekkap. De geprofileerde houten daklijsten rusten op houten klossen. Zinken vergaarbakken met opdruk anno 1906. De gevels zijn verlevendigd met lateien, lijsten en banden van Oberkirchner zandsteen. De rechthoekige vensters

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

hebben houten kozijnen en het merendeel heeft bovenlichten met glas-in-lood. De vensters zijn aan de bovenzijde voorzien van zandstenen lateien met ingegraveerde motieven en aan de onderzijde van granieten dorpels.

In de voorgevel rechts de entreepartij met een brede zandstenen omlijsting, bereikbaar via twee granieten traptreden. De getoogde voordeur heeft een raampje achter ijzerrooster en aan weerszijden smalle zijlichten, eveneens achter ijzerwerk. Boven de deur twee bovenlichten met aan weerszijden smalle zijlichten, allen met glas-in-lood. In de zandsteen zijn motieven gegraveerd en boven de deur staat in bladgoud de tekst "Salus huic domut". In de hoeken gebeeldhouwde eekhoortjes. Links een getoogde dienstentree met negenruits bovenlicht.

Rechts een afgeronde gevelhoek met rondgeslepen ramen met op de verdieping een overhoekse erker die steunt op getrapte, natuurstenen consoles met ingegraveerde krulmotieven en in de hoeken gestucte schelpen. De erker heeft drie vensters met bovenlichten met glas-in-lood gevat in zandstenen omlijsting en aan weerszijden eenzelfde venster met bovenlicht. Op de erker een balkon met gekanteelde borstwering. Aan het balkon een glasdeur met smalle zijlichten en in de afgeschuinde gevelzijden een zesruits venster.

De rechter zijgevel heeft op de begane grond links een halfronde erker met rondgeslepen ramen en zandstenen tussenspijlen. Ernaast twee ramen met tweeledig bovenlicht, op de verdieping drie ramen met tweeledig bovenlicht. De zandstenen lateien van deze vensteropeningen zijn geplaatst onder een gemetselde segmentboog en hebben zandstenen aanzetstenen. In de topgevel een drieledig venster met roedenverdeling waarvan het middelste raam rondboogvormig is.

In de zijgevel is een zandsteen zonnwijzer aangebracht met ijzeren wijzers, die per half uur de tijd aangeven tussen 10 en 17 uur. Geheel rechts bevindt zich een erker over twee verdiepingen die steunt op getrapte consoles van natuursteen met ingegraveerde krulmotieven. Aan de voorzijde van de erker twee schuiframen met glas-in-lood. Hierboven een venster met roeden en een klein balkonnetje met glasdeur. De erker wordt bekroond met een vierkant torentje met klokdak. De achtergevel heeft op de begane grond een erker met afgeschuinde zijden met drie ramen met drieledig bovenlicht. Er boven een balkon met gemetselde balustrade en hardstenen rand. Hieraan openslaande deuren met drieledig bovenlicht. Naast het balkon een kleine driezijdige erker bekroond met gemetselde balustrade. In de topgevel een drieledig venster met roedenverdeling waarvan het middelste raam rondboogvormig is.

Het interieur is vrijwel gaaf en voorzien van veel bijzondere details zoals glas-in-loodramen, houtsnijwerk en stucwerk. Van het geringe aantal woonvertrekken zijn een aantal zeer ruim, ten gunste van het tentoonstellen van de schilderijen. De centrale hal heeft als expositieruimte gefungeerd en is daarom van een groot bovenlicht voorzien. Het tochtportaal heeft marmeren vloeren en zijwanden, een fraai gestuct tongewelf en een glasdeur, met glas-in-lood in boven- en zijlichten. In de hal zijn de lambriserings, bordestrappen en het balkenplafond van eikenhout. Trappen en plafonds zijn afgezet met bedrukte stoffen, zgn. lincrusta. De plafondbalken rusten op sleutelstukken, de middelste balk rust op consoles, waarin aapjes zijn uitgehakt. Vanaf de hal getoogde deuren naar de aanliggende vertrekken met houten deuromlijstingen met snijwerk. De salon aan de voorzijde is in neo-rococostijl en bevat onder meer houten lambriserings en wandkasten met verguld ornamentwerk, een marmeren schouw met krullen, parketvloeren met decoraties en houten schuifdeuren in geprofileerde omlijsting. In de kelder een stalen kluisdeur van de firma Lips en vloeren met dubbelhard gebakken tegels. Op de verdieping meerdere vertrekken met onder meer marmeren schouwen.

Het ijzeren HEKWERK staat op een gemetselde voeting met granieten hoekstenen en randen. Langs de achtertuin een gemetselde TUINMUUR aan de Nieuwbrugzijde met een ijzeren poortje met granieten drempel en deuromlijsting.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

Uit 1906 daterend woonhuis met museum voor de expositie van schilderijen en keramiek, in rijk geornamenteerde Overgangsstijl, met hekwerk en tuinmuur, van algemeen belang uit cultuurhistorisch en architectuurhistorisch oogpunt. Het pand met bijbehorende overhangende tuin is ook van belang wegens de beeldbepalende ligging en ensemblewaarde met de monumentale gevelwand van de Wijnstraat.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap
Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Welzijn, kunst en cultuur
Woonhuis(K)

Functie

Museum
Woonhuis